

Opis systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Garwolinie

1. Cele systemu kontroli wewnętrznej.

Celem ogólnym systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

2. Rola Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu.

Rola Zarządu Banku:

1. Zarząd Banku jest odpowiedzialny za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych, i stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej oraz zapewnia niezależność Stanowiska ds. zgodności oraz środków finansowych na działanie tego stanowiska.
2. Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy ze Stanowiskiem do spraw zgodności, a także dostępu pracownikom tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.
3. Do zadań Zarządu Banku, z punktu widzenia prawidłowego działania systemu kontroli wewnętrznej należy m.in.:
  - 1) opracowanie i wdrożenie strategii działania Banku,
  - 2) opracowanie struktury organizacyjnej, dostosowanej do realizowanej strategii oraz precyzyjnie i jasno określającej zakres obowiązków, uprawnień, odpowiedzialności i relacje podległości służbowej,
  - 3) przypisanie wszystkim pracownikom Banku czynności kontrolnych (w tym samokontroli) i kompetencji określonych w indywidualnych kartach zadań,
  - 4) zapewnienie ciągłości monitorowania efektywności mechanizmów kontrolnych,
  - 5) zapewnienie ciągłości i skuteczności działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku ze Stanowiskiem ds. zgodności oraz dostępu osobom wykonującym czynności kontrolne do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje poufne,

- 6) zapewnienie współpracy z instytucjami kontrolnymi i nadzorczymi,
  - 7) wprowadzenie mechanizmów zapewniających niezależność Stanowiska ds. zgodności,
  - 8) ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
  - 9) ustanowienie kryteriów oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
  - 10) zatwierdzenie Regulaminu funkcjonowania Stanowiska ds. zgodności,
  - 11) zatwierdzenie kryteriów wyodrębnienia procesów istotnych oraz listę istotnych procesów,
  - 12) zapewnienie dokonywania regularnego przeglądu wszystkich procesów funkcjonujących w Banku pod kątem ich istotności.
4. W ramach zapewnienia przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:
- 1) odpowiada za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
  - 2) odpowiada za opracowanie polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej raportów w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności;
  - 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności, Zarząd podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.
5. Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia zadań, o których mowa w ust. 3
6. W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, Zarząd określa rodzaje podejmowanych działań w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.

Rola Rady Nadzorczej:

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej.
2. Nadzór Rady Nadzorczej nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej obejmuje m.in.:
  - 1) monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Stanowiska do spraw zgodności, komórki audytu wewnętrznego oraz Zarządu Banku,
  - 2) akceptowanie zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej,
  - 3) zatwierdzenie Regulaminu funkcjonowania Stanowiska ds. zgodności,
  - 4) zatwierdzanie struktury organizacyjnej,
  - 5) okresowe przeglądy i weryfikacje strategii Banku,
  - 6) zatwierdzanie poziomu ryzyka akceptowanego przez Bank,
  - 7) zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
  - 8) akceptowanie planu działania Stanowiska ds. zgodności oraz przeprowadzania testów zgodności przez komórki II linii obrony,
  - 9) okresowe zapoznawanie się z raportami przekazywanymi w ramach systemu informacji zarządczej,
  - 10) akceptowanie obsady personalnej i wynagrodzenia Stanowiska ds. zgodności i monitorowanie zmian kadrowych na stanowisku,
  - 11) ocenę realizacji zaleceń pokontrolnych oraz ocenę efektów działań podjętych w celu

- usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w funkcjonowaniu mechanizmów kontroli wewnętrznej,
3. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, Stanowiska do spraw zgodności.
  4. Rada Nadzorcza w ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych:
    - 1) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz zapewnienia zgodności,
    - 2) zatwierdza politykę zgodności;
  5. Rada Nadzorcza co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank. O wynikach oceny informuje Spółdzielnię SOZ.

Rola Komitetu Audytu:

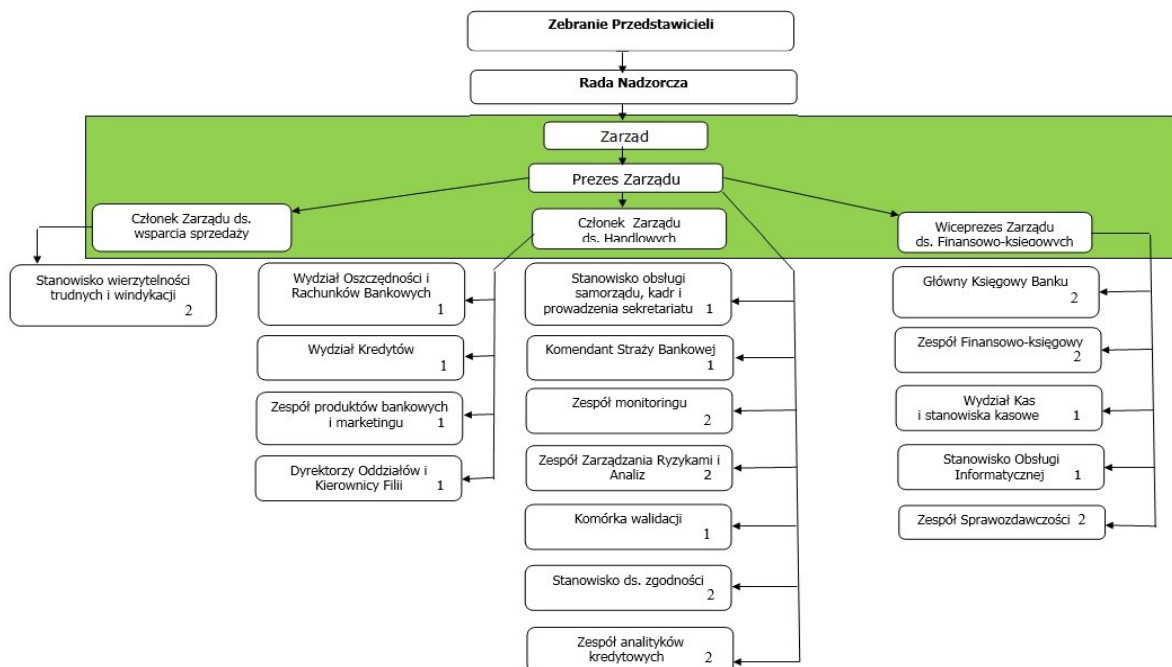
1. Do zadań Komitetu należy w szczególności:
  - 1) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
  - 2) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem,
  - 3) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Banku świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż czynności rewizji finansowej;
  - 4) informowanie Rady Nadzorczej Banku o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola komitetu audytu w procesie badania;
  - 5) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem sprawozdania finansowego w Banku;
  - 6) opracowanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
  - 7) opracowanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie sprawozdania finansowego, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
  - 8) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez Bank;
  - 9) przedstawianie Radzie Nadzorczej oraz Zebraniu Przedstawicieli, rekomendacji, o której mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 537/2014, zgodnie z politykami, o których mowa w pkt 7 i 8;
  - 10) przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Banku.
2. Zadania realizowane przez Komitet polegają na:
  - 1) analizie przedstawianych przez Zarząd Banku informacji dotyczących istotnych zmian w rachunkowości,
  - 2) analizie, wspólnie z Zarządem Banku i audytorami zewnętrznymi rocznego sprawozdania finansowego oraz wyników badania tych sprawozdań,
  - 3) przedstawianiu Radzie Nadzorczej Banku rekomendacji przygotowanej dla Zebrania Przedstawicieli w sprawie zatwierdzenia zbadanego przez audytora rocznego sprawozdania finansowego,
  - 4) ocenie przynajmniej raz w roku systemu kontroli wewnętrznej,
  - 5) ocenie procesu zarządzania ryzykiem dla zapewnienia właściwego prowadzenia działalności bankowej,

- 6) uzyskiwaniu co kwartał raportów od Zarządu Banku dotyczących wyników identyfikacji, oceny, kontroli i modyfikacji wielkości i profilu ryzyka braku zgodności.
3. Do zadań Komitetu wynikających z monitorowania niezależności biegłego rewidenta należą w szczególności:
  - 1) wydawanie rekomendacji Radzie Nadzorczej Banku w sprawach dotyczących wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych,
  - 2) kontrola niezależności i obiektywności podmiotu pełniącego funkcje biegłego rewidenta w szczególności pod kątem zmiany biegłego rewidenta, poziomu otrzymywanego wynagrodzenia i innych powiązań z Bankiem,
  - 3) badanie przyczyn rezygnacji podmiotu realizującego zadania biegłego rewidenta.

3. Przyjęty schemat organizacji trzech linii obrony w ramach struktury organizacyjnej banku.

Schemat organizacyjny Banku z podziałem na pierwszą i drugą linię obrony systemu kontroli wewnętrznej
 1 – pierwsza linia obrony
 2 – druga linia obrony

Zał. nr 5

Pierwsza i druga linii obrony jest zorganizowana w ramach struktury organizacyjnej Banku, co zostało przedstawione na wyżej zamieszczonym schemacie. Trzecia linia obrony systemu kontroli wewnętrznej (audyt wewnętrzny), na mocy zapisów Ustawy o bankach spółdzielczych oraz Umowy SSOZ BPS jest wyłączony ze struktur BS i jest realizowany wyłącznie przez SSOZ.

4. Funkcja kontroli.

1. Funkcja kontroli ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku.
2. Funkcja kontroli ma podstawowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa Banku,

- uzyskiwania wymaganej jakości i poprawności wykonywanych czynności, zapobieganiu i eliminacji nieprawidłowości oraz minimalizowania ryzyka.
3. Funkcja kontroli obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.
  4. Realizacja zadań funkcji kontroli polega na:
    - 1) stosowaniu mechanizmów kontrolnych w toku realizacji procesów istotnych,
    - 2) niezależnym realizowanym w trakcie roku monitorowaniu przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
    - 3) raportowaniu w ramach funkcji kontroli tj. sprawozdawaniu wyników działania funkcji kontroli (np. realizacja planów) oraz wyników monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych.
  5. Funkcja kontroli realizowana jest na pierwszym i drugim poziomie zarządzania.
  6. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności:
    - 1) poprzez rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej,
    - 2) opis, w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów systemu kontroli wewnętrznej z procesami w działalności banku, które przez bank zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych,
  7. Obowiązek realizacji działań w ramach funkcji kontroli wynika z:
    - 1) regulaminu systemu kontroli wewnętrznej,
    - 2) regulaminu organizacyjnego,
    - 3) zakresu zadań i odpowiedzialności,
    - 4) procedur wewnętrznych dotyczących realizacji czynności bankowych np. realizacji operacji kasowych, zasad udzielania kredytów, otwierania rachunków itp.
  8. Za zaprojektowanie i prawidłowe działanie funkcji kontroli odpowiedzialni są kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych w Banku.
  9. Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych Banku obowiązani są systematycznie oceniać stopień przestrzegania mechanizmów kontroli, a także ich dopasowanie do poziomu ryzyka wynikającego z charakterystyki procesów Banku, w ramach których realizowane są czynności.

5. Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność Stanowiska ds. zgodności oraz Audytu wewnętrznego.

Zarząd Banku wdrożył system kontroli wewnętrznej, który obejmuje dwa poziomy:

- pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii.
- druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach/komórkach organizacyjnych (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony

w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne, mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Komórki drugiej linii obrony, poza komórkami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniej linii.

Trzeci poziom systemu kontroli wewnętrznej (audyt wewnętrzny), na mocy zapisów Ustawy o bankach spółdzielczych oraz Umowy SSOZ BPS jest wyłączony ze struktur BS i jest realizowany wyłącznie przez SSOZ.

Bank utworzył w swojej strukturze Stanowisko ds. Zgodności, która spełniała wymagania organizacyjne i funkcjonalne zdefiniowane w części C Rekomendacji H. Stanowisko nie łączy się z innym stanowiskiem, co nie stwarza konfliktu interesów w realizacji obowiązków. Bank zapewnił odpowiednie zasoby kadrowe niezbędne do skutecznego wykonywania zadań oraz konieczne środki finansowe do systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracownika Stanowiska do spraw zgodności

Zapewnienie zgodności przez Stanowisko ds. zgodności realizowane jest poprzez:

- 1) funkcję kontroli
- 2) zarządzanie ryzykiem braku zgodności.

Celem działania Stanowiska ds. zgodności jest zapewnienie zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi, a także normami etycznymi,

Zapewnienie zgodności realizowane jest:

- 1) w ramach funkcji kontroli poprzez stosowanie mechanizmów kontrolnych i monitorowanie ich skuteczności oraz raportowanie,
- 2) w ramach zarządzania ryzykiem poprzez wykonywanie zadań w zakresie realizacji procesu efektywnej identyfikacji, pomiaru i szacowania, kontroli, monitorowania o ryzyku oraz raportowania na temat ryzyka.

Działanie Stanowiska ds. zgodności obejmuje zadania drugiej linii obrony przed ryzykiem, polegające na zapewnianiu zgodności w działaniu całego Banku.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownik Stanowiska ds. zgodności w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosuje mechanizmy kontrolne, lub niezależnie monitoruje przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Szczegółowe zadania Stanowiska obejmują:

- 1) opracowanie projektów regulacji wewnętrznych określających: cel, zakres i szczegółowe zasady działania oraz strukturę organizacyjną stanowiska, a także pisemne procedury, metodyki oraz dokumentowanie działań,
- 2) opracowanie polityki zgodności oraz projektów regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku,
- 3) opracowanie procedury dotyczących zarządzania konfliktem interesów, ryzykiem wynikającym z występowania powiązań personalnych, wykonywania przez pracowników transakcji na rachunkach własnych, procedur anonimowego sposobu powiadamiania Członka Zarządu, a w szczególnych przypadkach Rady Nadzorczej o naruszeniach prawa, obowiązujących w Banku procedur oraz standardów etycznych,
- 4) opiniowanie projektów regulacji wewnętrznych,
- 5) współuczestniczenie w opracowywaniu procedur i metodyk wykorzystywanych w procesie niezależnego monitorowania, w ramach funkcji kontroli oraz zarządzania ryzykiem braku zgodności,

- 6) dbałość o właściwe powiązanie zarządzania ryzykiem braku zgodności ze strategią Banku, w tym poprzez dokonywanie przeglądów zarządczych regulacji dotyczących działania Stanowiska ds. zgodności oraz w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- 7) identyfikowanie ryzyka braku zgodności, w szczególności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych Banku, standardów rynkowych oraz przeprowadzanie wewnętrznych postępowań wyjaśniających,
- 8) ocenianie ryzyka braku zgodności,
- 9) stosowanie, bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności, mechanizmów kontrolnych, dbałości o właściwy podział zadań, autoryzację, mechanizmy kontroli dostępu i dostępu fizycznego, nadzór przełożonych, stosowanie rejestru odstępstw, organizacji lub wskazywania potrzeby szkoleń,
- 10) monitorowanie poziom ryzyka braku zgodności po zastosowaniu mechanizmów kontrolnych w szczególności poprzez przeprowadzanie testów zgodności,
- 11) opracowywanie rocznego planu działania stanowiska,
- 12) formułowanie rekomendacji dla jednostek/komórek organizacyjnych Banku w zakresie zapewnienia zgodności,
- 13) okresowe raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu, Rady Nadzorczej,
- 14) doradzanie Zarządowi i komórkom organizacyjnym w zakresie zgodności,
- 15) współpraca z komórkami wewnętrznymi Banku w zakresie oceny i monitorowania ryzyka braku zgodności,
- 16) współpraca z zewnętrznymi podmiotami, w tym z KNF oraz GIIF, GIODO, w zakresie kompetencji stanowiska,
- 17) koordynowanie działań komórek i jednostek organizacyjnych w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- 18) opracowanie Regulaminu System kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Garwolinie,
- 19) dokumentowanie funkcji kontroli w formie matrycy funkcji kontroli oraz aktualizacja informacji w matrycy,
- 20) ocenianie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
- 21) koordynowanie działań komórek i jednostek organizacyjnych w zakresie realizacji testów.

Czynności realizowane przez Stanowisko ds. zgodności są opisywane w odpowiednich raportach i dokumentowane w formie papierowej.

Zadania Stanowiska ds. zgodności wykonuje wyodrębnione w ramach struktury organizacyjnej Banku, działające w obrębie systemu kontroli wewnętrznej stanowisko organizacyjne bezpośrednio podległe bezpośrednio Prezesowi Zarządu lub członkowi zarządu, któremu – w ramach wewnętrznego podziału kompetencji w zarządzie banku – przyporządkowano kompetencje w zakresie nadzoru nad ryzykiem braku zgodności i jednocześnie nie przyporządkowano kompetencji, o których mowa w art. 22a ust. 4 i 6 pkt 2 ustawy – Prawo bankowe.

Usytuowanie organizacyjne Stanowiska ds. zgodności w strukturze organizacyjnej gwarantuje niezależność temu stanowisku poprzez:

- 1) bezpośrednia podległość Prezesowi Zarządu Banku / członkowi Zarządu
- 2) możliwość bezpośredniego i jednoczesnego komunikowania się z Zarządem i Radą Nadzorczą;
- 3) możliwość jednoczesnego niezależnego raportowania do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku;
- 4) szczególnie tryb powoływania i odwoływania, poziomu wynagrodzeń, ochrona

- przed rozwiązaniem stosunku pracy lub przesunięciem,
- 5) uczestnictwo w posiedzeniach Zarządu,
  - 6) uczestnictwo w posiedzeniach Rady Nadzorczej Banku, w przypadku gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia, które bezpośrednio dotyczą systemu kontroli wewnętrznej lub zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności,
  - 7) uczestnictwo co najmniej raz w roku w posiedzeniach Rady Nadzorczej, na których jest omawiana działalność Stanowiska ds. zgodności.

Stanowisko ds. zgodności jest stanowiskiem jednoosobowym.

Struktura organizacyjna Stanowiska ds. zgodności jest dostosowana do zakresu prowadzonej działalności oraz poziomu ryzyka na jaki bank jest narażony.

Stanowisko do spraw zgodności nie może być łączona z innymi komórkami organizacyjnymi, funkcjami i stanowiskami w Banku. Pracownik stanowiska nie może wykonywać innych obowiązków, niż obowiązki wynikające z zadań tego stanowiska, z wyjątkiem przypadków, gdy wykonuje czynności zlecone przez Prezesa Zarządu.

Zarząd jest odpowiedzialny za zapewnienie środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracownika Stanowiska ds. zgodności.

Obsada personalna Stanowiska ds. zgodności odbywa się na wniosek Zarządu za zgodą Rady Nadzorczej.

Odwołanie pracownika Stanowiska ds. zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej po uprzednim wysłuchaniu pracownika przez Radę Nadzorczą.

W przypadku zmiany obsady personalnej na Stanowisku ds. zgodności Bank niezwłocznie informuje o tym fakcie wraz ze wskazaniem przyczyny zmiany Komisję Nadzoru Finansowego. W Banku funkcjonują mechanizmy chroniące pracownika Stanowiska ds. zgodności przed nieuzasadnionym wypowiedzeniem umowy o pracę.

Wysokość wynagrodzenia (w tym premii) pracownika Stanowiska ds. zgodności, jest zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Banku.

W Banku funkcjonuje szczegółowy tryb kontroli wynagrodzeń pracownika Stanowiska ds. zgodności, zapewniający niezależność i obiektywizm wypełniania zadań oraz umożliwiający zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniach i umiejętnościach.

6. Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, dokonywanej przez Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Garwolinie dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej na pierwszej i drugiej linii obrony. W ocenie wykorzystywane są następujące dokumenty:

- opinia biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za dany rok,
- raporty z audytu wewnętrznego,
- raporty z inspekcji KNF/przeglądu BION,
- raporty z testowania poziomego i pionowego,
- sprawozdanie z systemu kontroli wewnętrznej,
- informacja na temat wdrożenia zaleceń poaudytowych z SSOZ,
- informacja na temat wdrożenia zaleceń poinspekcyjnych KNF/ w wyniku BION,
- sprawozdanie z realizacji założeń finansowych na dany rok,
- sprawozdanie z realizacji WPN (o ile jest realizowany),
- informacje o poziomie wskaźników określonych Umową SOZ za dany rok,

- dokument potwierdzający wysokość kary finansowej nałożonej na bank w danym roku (np. nałożona kara przez UOKiK – o ile taka kara została nałożona),
- raporty z monitoringu ryzyka operacyjnego z określeniem poziomu strat z danego zdarzenia,
- raporty z monitoringu limitów wewnętrznych (SIZ),
- analizy dotyczące jakości skarg klientów do KNF z uwzględnieniem trendu skarg zasadnych,
- analizy dotyczące jakości skarg klientów wpływających bezpośrednio do banku, z uwzględnieniem trendu skarg zasadnych,
- informacja z posiedzenia komitetu audytu,
- pismo od organu nadzoru,
- zapisy zawarte w regulacjach dotyczących systemu kontroli wewnętrznej.

Ocena jest przeprowadzana według następujących kryteriów:

- osiągnięcie wskaźników określonych w Umowie SOZ,
- realizacja WPN,
- ocena SKW w Systemie Ochrony (aktualna),
- wynik oceny punktowej,
- wynik ostatniego badania audytowego,
- inspekcja KNF (aktualna),
- ocena Nadzorcza BION (aktualna),
- wyniki kontroli/ przeglądów/ monitorowania realizowanych przez komórki wewnętrzne,
- realizacja zaleceń poaudytowych oraz zaleceń wynikających z ocen zewnętrznych, testowania pionowego i poziomego oraz zaleceń sformułowanych w wyniku inspekcji KNF,
- realizacja celów strategicznych,
- realizacja planu finansowego,
- straty operacyjne,
- limity wewnętrzne,
- skargi Klientów do KNF,
- skargi Klientów do Banku,
- materializacja ryzyka reputacji.

Do wszystkich kryteriów przyporządkowano określone miary indywidualnie dobrane dla Banku, których określony poziom informuje o spełnieniu danego kryterium. Ocenia się według skali stopnia realizacji przyporządkowując określony wynik: 1-100%-75%, 2-75%-50%, 3-50%-30%, 4-30%-0%. Suma wyników daje ogólną ocenę w czterostopniowej skali – ocena: Satisfakcjonująca, Wymagająca Poprawy, Wymagająca istotnej poprawy, Nieakceptowalna. Ocena zwiera opis systemu kontroli w trzech obszarach: ocena ogólna, adekwatność, skuteczność. Ocena adekwatności i skuteczności samej 3 linii obrony (audytu wewnętrznego) jest dokonywana wyłącznie przez Radę Nadzorczą SSOZ, zgodnie z zapisami Umowy SOZ i powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Zostało to również potwierdzone interpretacją zawartą w części wstępnej Rekomendacji H wskazującą, że w zakresie rekomendacji dotyczących audytu wewnętrznego jako zarząd i radę nadzorczą w banku spółdzielczym i banku zrzeszającym będącym uczestnikiem systemu ochrony zarządzanego przez jednostkę zarządzającą należy odpowiednio rozumieć organ zarządzający lub organ nadzorujący jednostki zarządzającej tym systemem ochrony.

